

Празник Стрітєння засновується на події з життя нашого Спасителя, яку записав святий євангелист Лука. Закон Мойсея приписував, щоб кожна жінка після народження дитини 40 днів не сміла входити до храму, бо в той час вона вважалася нечистою. Ці 40 днів називалися днями очищення.

Опісля мати новонародженої дитини приходила до храму і приносила жертву очищення. Багатша жінка жертвувала однолітнє ягня на всепалення та молодого голуба або горлицю, а вбога повинна була принести пару голубів або пару горлиць. Пречиста Діва Марія, як Божа Мати, не була зобов'язана до обряду очищення, бо освятилася Христовим Різдом, як каже кондак празника: «Утробу Дівичу освятив Ти різдом Твоїм». Та все-таки вона в покорі виконує припис закону і приносить у жертву дві горлиці. При храмі, куди принесли Немовля Йосип і Марія, жив старець Симеон, якому Духом Святим було обіцяно, що він не помре доти, поки своїми власними очима не побачить Спасителя.

Тут святий праведник Симеон і побачив маленького Христа, і тепер міг спокійно померти, бо нарешті зустрів Месію, і йому відкрилася таємниця життя і смерті в явленні Богонемовляти. Тому цього дня у церкві правлять службу і під час літургії співають священні тексти: «Сьогодні Той, що колись був дав закон Мойсееві на Синаю, повинувється за нас приписам закону, бо змилосердився над нами... Сьогодні Симеон бере на руки Господа слави, що його спершу Мойсей у темряві бачив, як на Синайській горі давав йому таблиці... Творець неба й землі сьогодні носить на руках старцем Симеоном».

Через те, що люди звикли думати полюдськи також про речі другого світу, за часів цесаря Олексія Комнена мав у Царгороді поставити спір, хто з Трьох Святих є вищий і святіший від інших. Той спір вирішили самі Святі таким чином, що явилися Іванові, побожному єпископові міста Евхаїди, і переказали йому осьяке поучення для людей: «Ми одне в Бога й нічого нема в нас протилежного чи спірного, а кожний із нас у своєму часі окремо надхненний Божим Духом навчав, що було потрібне для спасіння людей. Тож нема в нас ні першого ні другого, але як назвеш одного, то за ним ідуть два інші. Встань отже і зроби

СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ

Стрітєння Господнє – одна з ікон, яка знаходиться в музейних фондах Державного наукового центру захисту культурної спадщини від техногенних катастроф МНС України. Ікони були зібрані учасниками історико-етнографічних експедицій упродовж 1994-2005 рр. у покинутих селах «зони відчуження» та суміжних, потерпілих від Чорнобильської катастрофи. Ці ікони прикрашали інтер'єр поліської хати другої половини ХХ ст. Вони синтезували в собі різні види та жанри, що формувались протягом останніх століть, – від високого народного та професійного – до наїву й кітчу.

Дух богослужби Стрітєння є той самий, що й дух Христового Різдва і Богоявлення: прославити Богоявлення на землі, звеличити Христове божество та віддати честь Пречистій Діві Марії, як Богоматері.

Стрітєння започатковано в Єрусалимі у другій половині IV ст. Першу згадку про нього подає паломниця С. Етерія у своєму щоденнику, де називає його «40 днем після Богоявлення». Його святкування описує так: «Сороковий день після Богоявлення святкується дійсно з найбільшою урочистістю». З Єрусалима празник поширився на увесь Схід, але лише в VI ст. за цесаря Юстиніана (527-565) він набирає особливого значення. Він нагадує про особливого значення. Він нагадує про особливого значення. Він нагадує про особливого значення.

Також у храмах святять воду і свічки. Стрітєнська свічка має особливу силу – захищає від грози та пожеж: коли розпочиналася гроза – свічки запалювали, щоб блискавка хати не спалила. Саме цю свічку дають людині в руки, коли вона йде в останню путь. Коли ж після служби приходили з церкви, «громничну» свічку запалювали – щоб весняна повінь не шкодила посівам, і щоб мороз дерева не побив. Від «громничної» свічки і саме свято подекуди називали Громницею.

Освячена стрітєнська вода має такі ж цілющі властивості, як і йорданська: нею лікують хвороби, натирають хворі місця, а ще вона захищає від «дурного ока». Навесні, виганяючи худобу в поле, теж скроплювали її стрітєнницею, а пасічники – бджіл і вуликів. Цією водою батьки благословляли синів, проводжаючи на війну, чумаків, виряджаючи в далеку дорогу зі словами: «Боже вам помагай!», писав етнограф Олекс Воропай.

Мар'яна ДРАПАК, Підгайці, Тернопільщина

«Сумівці» і «Пластуни» з колядою в Апостольській Екзархії в Мюнхені. Гостей приймав владика Петро та Сестри Клавдія і Софія, СНДМ.

ПРО ПРАЗНИК ТРЬОХ СВЯТИХ

Три архієпископи грецького обряду: Василій Великий, Григорій Богослов і Іван Золотоуст своєю святістю, спасенними проповідями і релігійними писаннями були здобули собі таку славу вже за життя, що відразу після їхньої смерті люди почали почитати їх як Святих.

кінець спорові вірних, бо як за життя, так і після смерті нашим намаганням є всі сторони світу приводити до миру й єдності. Введи отже святкування нашої пам'яті одного дня так, як ми є одне в Бога, а ми буде-

мо помічниками тих, що святкуватимуть нашу пам'ять».

Тоді єпископ Іван установив «Свято Трьох Святих» і звеличав їхню пам'ять у тропарях, канонах і церковних піснях. В тих піснях св. Цер-

ква прегарно віддає честь усім трьом Божим Угодникам: «Василій – божественний ум, Григорій – божественний голос, Іван – прегарний світільник; три високі угодники й слуги Пресвятої Трійці.

Вийшовши на висоту Христової любові, побачив **Василій** невисказані і божественні таїнства, що їх пояснив людям як правдивості мудрий провідник. **Григорій** мудрістю своїх слів і наук розв'язав єретицькі в'язання й привів до однодушності правдиві, що розумно прославили Бога. А **Івана** поставив Христос щоб був незрушним закріпленням своєї Церкви.»

Крім того св. Церква почитає ще й окремо кожного з них: св. Василя – 1 січня, св. Григорія – 25 січня, а св. Івана 13 листопада.

О. Андрій Трух, ЧСВВ, «Життя святих», 1952 р.

МІЛЬЙОН РОСІЯН НА СЛУЖБІ У ГІТЛЕРА!

Продовження. Початок на 1 стор. ▼

Віктор Суворов: Так. І Голодомор був організований саме для цього: або вступай у колгосп, або здохнеш. Тих, хто мав корову, коня та інше господарство (тобто добре працював), "розкуркулили" та вивезли. Решту просто загнали в колгоспи. Причому були ж не тільки куркулі, але й підкуркульники. Під це визначення можна було "замести" будь-кого: хто незадоволений, той підкуркульник – все...

До речі, сьогодні у це важко повірити, але колгоспники до 1974 (!) року не мали паспортів. І, наприклад, не могли користуватись літаками. Песиків возити "Аерофлотом" можна було, а колгоспників – ні! Тобто більшість населення Радянського Союзу – селяни – формально не були громадянами своєї країни, розумієте? Вони були звичайними рабами.

Тому, коли кажуть – давайте порівняємо нацизм і комунізм, я відповідаю: нічого подібного Гітлер з власним народом не творив. Ніколи! Він не загнав у колгоспи, не організовував голодоморів... Те, що коїв з іноземцями, це – одне, але зі своїм народом Гітлер так не поведився. На відміну від Сталіна... Тому ще раз і ще раз повторюю: не плутаймо нацизм і комунізм. Це страшні речі! Але в нас усе було набагато жахливіше.

✦ Російські історики весь час пишуть про СС "Таличина", згадуючи її з приводу і без. І в той же час воліють зайвий раз не згадувати, що на боці німців воювали і росіяни. Наприклад, Російська Визвольна Армія, яку створив генерал Власов... Яка була її чисельність?

Віктор Суворов: Існувала не тільки Російська Визвольна

Армія, але й велика кількість формувань, які не були з нею пов'язані. Скажімо, козаці корпуси, які воювали окремо та Власову не підлягали. Він також не контролював численних окремих батальйонів, окремих частин, які воювали в складі німецької армії. Скажімо, коли під Сталінградом захопили 91 тисячу полонених, половина з них – то були російські хлопці...

Загалом вважається, що в складі різних з'єднань – Російської Визвольної Армії, козаків і т.д., які воювали на боці Німеччини, було близько мільйона чоловік. Було б ще більше, якби Гітлер дозволив Власову сформувати армію раніше, а він йому не довіряв і дав згоду лише коли смажені півні заспівали. Якби Гітлер сказав: "Хлопці, ось воюйте, а я вам заважати не буду", то це були б, звичайно, величезні військові формування.

✦ Кажуть, генерал Власов був у Червоній армії не останньою людиною? Мав орден Леніна...

Далеко не останньою! Скажімо, він проявив себе під час оборони Києва, який 71 день утримував із 37-ю армією (створив її на порожньому місці).

Про нього навіть частушки складав народ, коли він потім командував 20-ю армією, що громилла німців під Москвою. Там воював Жуков, там воював Рокоссовський, там воював Говоров, а частушки співали про Власова! "Говорили пушки басом, гром военный грохотал, генерал товарищ Власов немцу перцу задавал".

А потім його поставили заступником командувача Волховського фронту, і не його вина... Його кинули рятувати армію, яка перебувала в агонії. Не Власов загнав 2-гу ударну армію в болото. Його відправили туди воювати, коли серед солдатів уже було людодство. І тоді ось уже Власов сказав: "Пішли ви всі до дідька! З усім вашим комунізмом, зі всією вашою дурістю і зі всіма вашими злочинами". І здався в полон німцям, а потім сформував Російську Визвольну Армію.

Так от – що я хочу ще сказати: якою ж була та влада, якщо народ мав вибір – воювати за Сталіна чи за Гітлера – і йшов за Гітлера!

3 інтерв'ю для газети «Експрес». Розмову вів Богдан Бондаренко

Віктор Суворов, справжнє прізвище Володимир Різун, один із найавторитетніших незалежних істориків. Народився в Україні, живе в Англії, а став відомим після виходу його книг у Росії. Там у нього не тільки армія шанувальників, але й численна армія ворогів. "Антисуворівці" – це цілий напрям у російській історичній науці...

Та як би там не було, читаючи книги Віктора Суворова, можна тільки дивуватись вмінню автора аналізувати (роки, проведені у розвідці, не пройшли на марно!), відшуковувати сенсаційні деталі та докопуватись до істини, яка досить часто лежить на поверхні...

КОРОТКО

ЄВРОПА ТА АМЕРИКА РАЗОМ ПРОТИ ЦЕРКВИ

«Європа та Америка ведуть узгоджену кампанію з дискредитації Католицької Церкви», заявив префект ватиканської Конгрегації віровчення, архієпископ Герхард Людвіг Мюллер. В інтерв'ю для німецького щоденника «Ді Вельт» один з найближчих співробітників Бенедикта XVI пояснив, що суть кампанії у відкритих атаках проти священиків і зрівняв таку поставу з погромами євреїв у Європі. Нині, на його думку, в дію ідуть схожі аргументи на ті, які використовувалися нацистами та комуністами. Останніми роками, сказав архієпископ Мюллер, Церква наштовхнулася на різку критику в Америці та Європі через її позицію в таких питаннях, як антиконцепція, висвячування жінок, одностатеві «шлюби» тощо. (АФ)

НОВИЙ ХРАМ В КРАМАТОРСЬКУ, ДОНЕЧЧИНА

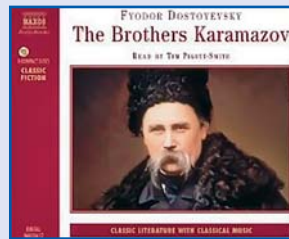

Храм пророка Іллі побудовано без жодного цвяха. Його площа 140 кв. м. Попри те, що богослужіння в парафії відбуваються українською мовою, на літургію приходять багато людей російськомовних.

Цікавим є те, що виготовлення купола відбулося під керівництвом о. Василя Іванюка, він парох і декан Краматорського деканату УГКЦ. Це 20-й купол, який священик і його бригада зводять в Україні. Загалом під його керівництвом вже виготовлені куполи у 8 церквах УГКЦ, один у храмі УПЦ КП і в 11 костелах. (Прес-служба УГКЦ)

ПЕРЕПЛУТАЛИ

Тараса Шевченка в шапці та кожусі можна сміливо вважати обличчям східноєвропейської літератури. Суворий погляд, пишні вуса – саме так, на думку іноземців, має виглядати письменник широкої слов'янської душі. Портрет нашого Кобзаря так припав до душі британцям, що обкладинку аудіокниги "Брати Карамазови" прикрашає аж ніяк не Достоєвський, а наш Шевченко. Британські видавці не єдині "пролетіли" з російським класиком. Їхні іспанські колеги теж помістили Шевченка на обкладинку книги "Брати Карамазови". «Свідомо»

АТЕЇСТИ В «ХРАМІ»

В Лондоні відкрили «церкву» для атеїстів. Перша атеїстична «служба божа» відбулась на початку січня в колишньому християнському храмі. Пародія на молитву зібрала близько 200 глядачів, повідомляє портал Periodista Digital. У блюзнірській «службі божій» взяли участь не тільки невіруючі, але й особи, які розчарувалися у своїх релігіях. Нове об'єднання назвали «Асамблея Воскресіння». Воно позиціонує себе як «перша церква атеїстів Сполученого Королівства». «Меса», очолювана коміками, містила безліч жартів на адресу представників різних християнських конфесій, наприклад, порівняння протестантських місіонерів, які проповідують на вулицях, з поліцейськими патрулями. «Духовна» частина вистави полягала в «спільній медитації»: присутнім запропонували закрити очі і «подумати». Організатори пообіцяли кожен місяць запрошувати на «меси» відомих коміків і театральних діячів. Для чого атеїстам церква – не повідомлено. (АФ)

ВИДАЛИ «АТЛАС ІСТОРІЇ УКРАЇНИ»

Наприкінці січня в Києві презентували "Атлас історії України". Це перша систематична збірка мап, видана в Україні, яка охоплює історію України від кам'яного віку до сьогодення, у тому числі раніше замовчувані сторінки минулого. Вцілому зібрано 149 карт у 7-и розділах за періодами української історії. Атлас акцентує увагу на політичних подіях, воєнних історіях, змінах кордонів і територіального устрою України у різні часи. Перед новим «Атласом історії України» відкриваються чималі перспективи: перевидання доопрацьованого варіанту англійською, а також публікації в режимі он-лайн його електронної версії. (Gazeta.ua)

50-ЛІТТЯ II Ватиканського Собору

Серед пріоритетів свого понтифікату теперішній Глава Католицької Церкви поставив здійснення постанов II Ватиканського Собору. З іншого боку, ми часто є свідками критики на адресу Папи, що він, мовляв, відступив від духу Собору. В чому ж справа? Пояснення цього слід шукати в розумінні Святішого Отця того, якою є правильна інтерпретація II Ватиканського Собору, в якому ключі слід відчитувати та впроваджувати його постанови та документи.

Під час першої своєї передріздвяної зустрічі з Римською Курією, 22 грудня 2005 р., новообраний Папа Бенедикт XVI зазначав, що відповідь на поставлене вище запитання допоможе нам зрозуміти, чому в різних частинах Церкви впровадження постанов Собору не відбувалося і не відбувається без труднощів. На думку Папи, причиною цього є так звана «герменевтика перерваності», згідно з якою потрібно йти «не за текстами Собору, а за його духом». Це, перестерігає Святіший Отець, суперечить самій природі Собору, як такого. На думку деяких інтерпретаторів, цей Собор був немов би установчим зібранням, яке скасувало старий устрій та створило новий. «Отці Собору, – зазначає Бенедикт XVI, – не мали такого мандату, ніхто їм ніколи його не давав, і, зрештою, не міг дати, тому що істотний устрій Церкви походить від Господа, і був нам даний для того, щоб ми могли досягнути вічне життя».

Цій «герменевтиці перерваності», звертає увагу Папа, протиставляється «герменевтика реформи». Саме це мав на увазі Папа Іван XXIII, скликаючи II Ватиканський Собор, наголошуючи на тому, що завданням Отців є зберегти цілісним та чистим вчення Церкви, поглиблюючи його та представляючи так, щоб це відповідало вимогам часу. Тому, наголошує Святіший Отець, якщо спадщину Собору відчитувати та впроваджувати, керуючись справжньою герменевтикою, з неї можна черпати сили для постійно необхідного оновлення Церкви.

За матеріалами: radiovaticana.org

I. ДЕЯКІ ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ

1. На території Білорусі Католицька Церква візантійського обряду (яку в історії називали: Греко-Уніатська Церква, а в новітніх часах – Греко-Католицька Церква) була офіційно ліквідована царською владою у 1839 році (в Російській імперії).

Царський уряд разом з єпископом-відступником Йосифом Семашко (тепер кандидат на беатифікацію в Православній Церкві), підготував в 1839 році Полоцький псевдосинод, на якому під сильним тиском російського уряду було прийнято рішення приєднати Унійну Церкву до Православної Церкви Російської імперії. **Цей «синод» не мав жодної канонічної сили, означає це, що дві унійні єпархії, офіційно ліквідовані світською владою, мусять рахуватися «impeditae sed non extinctae».**

2. По закінченні I світової війни Східна Католицька Церква візантійсько-слов'янського обряду змогла відродитися на білоруських землях, які лишалися під владою Польщі. На цих теренах в міжвоєнний період (відразу після війни) було організовано понад 30 парафій, які, однак, лишалися під юрисдикцією місцевих латинських єпископів (Вільно і Пінськ).

На початку II світової війни, у вересні 1939 року, територія Західної Білорусі була включена в склад Радянського Союзу і більшість греко-католицьких парафій була знищена.

Львівський митрополит Андрій Шептицький номінував тоді (в 1940 р.) екзарха для Білорусі, ним став о. Антон Неманцевіч. Екзарх Антон, однак, був арештований німецькою нацистською поліцією SD в 1942, а 1943 року був замучений в Мінську.

3. В 80-х роках XX століття в Білорусі почався період зростаючого інтересу до Греко-Католицької (уніатської) Церкви з боку білоруської культурної та наукової інтелігенції. Відродження Церкви укріпилося з візитом в березні 1990 року протоієрея Олександра Надсона з Лондону, Апостольського Візитатора для білорусів за кордоном. Для нього було великою несподіванкою зустріти в Мінську молодих білоруських патріотів, які називали себе греко-католиками. 11 березня 1990 р. о. О. Надсон відслужив в Мінську першу Божественну Літургію по-білоруськи в латинському костелі на Кальварії.

В вересні 1990 року в Мінську державною владою була зареєстрована перша греко-католицька парафія, яка відновила душпастирську діяльність після II світової війни. Пізніше були зареєстровані греко-католицькі

БІЛОРУСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА СПРОБА ВІДНОВИТИ ДУШПАСТИРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ НА БАТЬКІВЩИНІ (1990-2012)

громади в Гомелі, Могильові, Полоцьку, Городні, Бересті, Молодечні та Ліді. З початку 1991 р. почав відправляти Літургію у власній квартирі о. Ян Матусевич (†1998), великий прихильник національного відродження Білорусі. Так почалася віднова відкритого душпастирства Греко-Католицької Церкви в Білорусі.

Частина національно свідомої інтелігенції бажала цього відродження. Однак, ця моральна підтримка, загальна та невизначена, не конкретизувалася в процес воцерковлення, тобто входження в особистий зв'язок з життям Церкви. Головним чинником

5. Протягом тих 20 років білоруські греко-католики отримували та отримують різні форми допомоги моральної, матеріальної, організаційної від Протоієрарха та єпископів УГКЦ. Дуже вагомою є можливість вчитися білоруським семінаристам в семінаріях в Україні. Велику цінність має також гостинність, з якою білоруські прочани приймаються в греко-католицьких відпустових місцях України.

II. ДЕЯКІ СТАТИСТИЧНІ ДАНІ

6. Білоруська Греко-Католицька Церква (Беларуская Грека-Каталіцкая Царква) ли-

турами Греко-Католицької Церкви.

7. В душпастирському служінні в Білорусі зайняті 17 священників (5 монахів). В семінаріях різних країн навчаються 10 семінаристів та студентів богословських студій. На жаль, тільки дві парафії (Полоцьк та Могильов) мають маленькі храми, в інших містах організовані душпастирські центри з внутрішніми каплицями. В багатьох містах Літургія відправляється в костелах латинського обряду. Парафіальна душпастирська діяльність доповнюється різними формаційними ініціативами в літній період (прощі,

«Тисячі вірних вже 20 років чекають на єпископа свого обряду, про що багато разів писали до Папи Римського. Представники білоруського уряду попереджають, що тепер є справді «останній дзвінок», щоби відновити канонічні структури греко-католиків Білорусі.»

ХГ

була мала кількість священників, храмів та відповідних адміністративних структур.

4. Тимчасом, були зібрані і відіслані до Папи Івана Павла II понад 2000 підписів білоруських греко-католиків з проханням, щоби Святий Престол номінував єпископа для їх душпастирської опіки. Восени 1993 в Білорусь з Риму прибув візитатор Конгрегації Східних Церков, отець Сергій Гаєк, він був призначений Апостольським Візитатором «ad potum Sanctae Sedis» і Греко-Католицька Церква в Білорусі отримала пряме підпорядкування юрисдикції Конгрегації Східних Церков. Згодом, 1996 р., о. С. Гаєк був поставлений в сан архимандрита і поступово йому доручалися обов'язки ієрарха для керування Білоруською Греко-Католицькою Церквою. Це мали бути перші тимчасові кроки, однак така ситуація триває вже 20 років.

шається під прямою юрисдикцією Конгрегації Східних Церков, повноваженням якої Апостольський Візитатор «ad potum Sanctae Sedis» для вірних візантійського обряду архимандрит С. Гаєк здійснює душпастирське управління греко-католицькими громадами.

На початку 2012 року Білоруська Греко-Католицька Церква складалася з 30 парафій (частина яких ще чекає на державну реєстрацію), які об'єднані в два протопродвієратери (Мінськ-Берест та Вітебськ-Полоцьк). Невірно визначити докладну кількість вірних візантійського обряду в Білорусі, тому що бракує відповідних статистичних параметрів. (Деякі достовірні джерела говорять про 25-30 тис.) Частина наших вірних живе в так званій «внутрішній діаспорі», тобто поза пасторальними струк-

реколекції, сесії духовності, скаутські табори, катехитичні курси).

8. Білоруські греко-католицькі спільноти поза межами Батьківщини Конгрегацією Східних Церков довірені пастирській опіці Апостольського Візитатора для білорусів за кордоном, митрофорному протоієрею Олександру Надсону, ректору білоруської місії в Лондоні.

За кордоном нараховується приблизно 2000 білоруських вірних, серед яких душпастирське служіння здійснюють 4 священники. В останні роки збільшилося число нових емігрантів з Білорусі в Західну Європу та Північну Америку. Найбільші організовані громади знаходяться в Лондоні, Антверпені та Празі. Щоби забезпечити їх душпастирською опікою потрібні нові священники.

9. Сьогодні мусимо з великим

болем повідомити, що після 20 років від повернення релігійної свободи білоруські греко-католики змушені жити у власній країні, як громадяни та вірні третьої категорії, вони висміяні самими братами православними та багатьма іншими.

Хоча державні закони в Білорусі не забороняють мати нормальну канонічну структуру – тобто єпархію (якщо не екзархат, через екуменічні причини), тисячі вірних вже 20 років чекають на єпископа свого обряду, про що багато разів писали до Святийшого Отця Папи Римського. Непевність, затягнена понад усіляку уяву, призводить багатьох до спокуси відмовитись від будь-якого зацікавлення до життя у вірі та є шкідливою для образу самої Католицької Церкви.

10. Апостольський Візитатор для греко-католиків Білорусі діє як ієрарх Греко-Католицької Церкви, скерує та координує всю душпастирську діяльність парафій та греко-католицьких громад Білорусі. Він регулярно бере участь у візитах білоруських ієрархів «ad limina Spostolorum».

11. Уряд Республіки Білорусь визнає Апостольського Візитатора для греко-католиків (та його підпис, печатку на документах), але немає зареєстрованої жодної греко-католицької центральної структури (об'єднання). Тому Апостольський Візитатор не має права запросити з-за кордону ні єпископів (на святкування), ні тим більше священників для пасторальної допомоги з України, Словаччини і т.д.).

Відсутність центральної структури не дозволяє навіть видавати греко-католицький часопис. Це означає, що з точки зору канонічних структур, Білоруська Греко-Католицька Церква цілком залишена сама собі і позбавлена будь-якої можливості для розвитку.

12. Можна почути від наших братів православних, що будь-яке структурне укріплення греко-католиків в Білорусі може призвести до припинення міжрелігійного діалогу, що базується на християнських цінностях. Але в сферу фундаментальних християнських цінностей входить також право на існування. Говориться про необхідність боротьби проти евтаназії і в той самий час пропонується церковна евтаназія білоруських уніатів.

З іншої сторони також правда, що з приходом наступника митрополита Філарета справи підуть ще гірше. Тому представники білоруського уряду попереджають, що тепер є справді «останній дзвінок», щоби відновити канонічні структури греко-католиків Білорусі.

о. Сергій Гаєк, Архимандрит і Апостольський Візитатор

До довершених зразків віленського бароко належить уніатська церква в Борунах (Білорусь), яку в першій половині XVIII ст. створили під керівництвом та за проектом ченця-архітектора Олександра Осікевича. Нині тут костел, в якому на правах «гостей» відправляють також білоруські греко-католики.

[Українці у Швеції]

«А ТОЙ ТРЕТІЙ ПРАЗНИК – СВЯТЕ ВОДОХРЕЩА...»

...Морозець, градусів двадцять, безхмарне синє небо, яскраве сонце, пухнастий кришталь інію на всіх предметах на вулиці – традиційний набір ознак гарного зимового настрою! Ця шведська зима нагадує нам українську, чи не так? Українці поспішають на Святу Літургію. І ось довгочеканна йорданська вода. Летіть «водичка-йорданська»... Ця вода має силу очищувати і зцілювати душу й тіло людини. Йорданською водою також скроплюють оселю, щоб оминало всяке нещастя і гарно велося в домі.

Наш священник отець Мирослав скропив йорданською водою перлини українства у Швеції – діточок з осередку «Молоде козацтво» в «Союзі Українок Скандинавії» та церковну громаду, що прийшла до нас з «Дитячим Вертепом». Дитячі голоси, лагідні, милозвучні, іноді тремтячі, іноді бойові та артистичні, прославляли народженого Христа, бажали присутнім щастя, здоров'я, вітали, колядували, щедрували. (Сценарій написаний п. Н.Войтюк, музичний супровід – п. М. Дабіжи.)

Церква наповнилася повітрям, де витає атмосфера виняткової духовності. Діти долучили нас до чарівного настрою Різдва. Це торкнуло душі. Свята минають, а ми їх так чекали... А чи чекали, чи готувалися? І готували-

ся як? Банально, але факт, що для багатьох Різдво стає лише трьохденним святом, про наступні два багато хто забуває, особливо тут, у Швеції, коли більшість людей вже пережили «своє Різдво» і мають буденні турботи. Різдво відзначають у визначений час, радіють, веселяться, але потім радість кудись начебто зникає. Особливо це відчутно нам, українцям, що далеко від України, так би мовити, на чужині...

Жаль, але для багатьох Різдво зводиться лише до народних традицій, до культурних звичаїв. Тоді вже не народження Христа стає центром свята, а традиція, яка часто перебирає на себе релігійне значення. Святковий дух Різдва розвіюється, коли спостерігаєш, як осипається новорічна ялинка. А ось її вже виносять з дому

на смітник. Ну, все, святковий настрій вгас до наступного року. Та місяць січень триває і ми продовжуємо чути і вимовляти: «Христос народився – славимо Його!», але чи задавалися ми запитанням, ким для нас є Той народжений, а потім розп'ятий Христос? Біблійний герой, легенда чи реальна особа? Не можеш заглянути у душу людську, вгадати думки людські, але широко сподіваєшся, що ті, хто прийшов до церкви вірять в Ісуса Христа. Зустрічаємо Христа в наших ближніх, в нашому повсякденному житті, коли серед шуму раптом чуємо Його закличний голос. І тому різдвяний настрій не вгасає для християн, бо Різдво – це не народна тра-

диція, це реальна подія. Серед нас народився Бог у людському тілі, Ісус Христос, щоб показати праведність життя вже тут, на землі і стати прикладом для людства, зародивши християнську віру. Христос прийшов на землю, щоб показати, що без Бога ми не здолаємо зла. Він народжується знов і знов в душах тисяч людей і змінює, преобразує і преображає все їхнє життя, роблячи їх віруючими з невіруючих, святими з грішних.

Гортаючи українські газети, наштовхнулася на відгуки про Різдво двох діячів – це Ірина Фаріон та Богдан Бенюк. *"Різдво для мене – це не просто поїсти пісних страв, а передусім народження сина Божого. Тобто це серйозний привід*

взяти до рук Книгу книг і подумати наскільки ми в цьому світі просто гості, і як часто ми не розуміємо, що головне, а що другорядне", – зауважила член депутатської фракції ВО "Свобода" **Ірина Фаріон.**

Київський свободівець **Богдан Бенюк** першу зірку планував зустріти в церкві. У його родині також шанують традиції – на столі обов'язкові 12 пісних страв. *"Коли вечеря вже закінчиться, зі стола нічого не можна забирати, треба залишити кутю. Бо кажуть, що обов'язково до нас приходять за стіл ті, кого нема вже з нами, які знаходяться в інших світах. Вони прилітають і сідають до столу, коли ми не бачимо цього", – зазначив Бенюк.*

"І пам'ятаємо, що треба 13-го січня за старим стилем зустріти Новий рік, а 14 січня – Свято Василя! Хто же це пропустить? А потім Водохреще! Знов можна кутю поїсти. Треба все це зробити і пережити цілий місяць прекрасних українських свят!" – стверджує Богдан Михайлович, який з театральної сцени перемістився у політику».

Як ці цитати тобі, читачу? **Для «ХГ» наставник дитячого осередку «Молоде козацтво» Н. Войтюк, м.Стокгольм**

В ЧОМУ ПОЛЯГАЄ СЕНС СТРАЖДАНЬ ТВАРИН?

Як впливає зі Святого Писання, в стані, що передував первородному гріху, жодна тварина не харчувалася плоттю іншої тварини. Ось що розповідається в Писанні з приводу первісного створення тваринного світу: *«По тому сказав Бог: Ось я даю вам усяку траву, що розсіває насіння по всій землі, та всяке дерево, що приносить плоди з насінням: вони будуть вам на поживу. Всякому ж дикому звіреві, всякому небесному птаству, всьому, що повзає по землі й має в собі живу душу, я даю на поживу всяку зелень трав. І так сталося».*

Таким чином, умиротворення земного раю охоплювало і тварин. Тільки після первородного гріха, точніше, після Потопу, Бог дає людині всіх звірів в їжу: *«Страх і ляк супроти вас нехай буде на кожній земній тварині, на кожній піднебесній птиці, на всім, що повзає по землі, й на всіх морських рибах: вам на вжиток дані вони. Все, що ру-*

хається й живе, буде вам на їжу: так, як дав я вам усі зелені рослини».

Таким чином, страждання тварин могли з'явитися після первородного гріха. Адам був поставлений Богом як владика над усім творінням. Все підпорядковувалося йому і все перебувало у мирі. А гріх порушив цю гармонію. Впавши у непослух Богові, Адам відразу ж відчув на собі наслідки свого непослуху. Його тіло стало непокірним духу і неслухняним самому собі, оскільки воно стало відчувати страждання і хвороби. І земля, весь всесвіт виходить з послуху йому: земля пручається його праці. І навіть тварини збунтувалися проти нього і один проти одного. Вони теж руйнуються, як і їх володар, і вони також починають страждати.

Страждання тварин – це для людини постійне нагадування про драматичні наслідки її гріха. Нагадування про те, щоб не ображати Бога і заклик до покаяння.

Крім цього, жертвопринесення тварин в храмі були прообразом Христової жертви, і точно так само страждання тварин викликають спрагу за відкупленням, на яке, за словами апостола Павла, очікує все творіння. У той же час ці страждання є відлунням того страждання, що принесло нам спасіння. Відлунням відкуплення, за яке Христос заплатив дорогу ціну Свого життя, щоб повернути нам єдність з Богом і щоб звільнити з-під влади диявола.

Ми покликані дивитися на світобудову як на реальність зранену гріхом, але, як і раніше, сповнену Божественної слави. Як ми співаємо в Серафимській пісні: «Повні небеса і земля слави Твої».

Таким чином, навіть страждання тварин не марні. Для тих, хто спрямовує погляд за межі видимого, вони служать постійним повчанням.

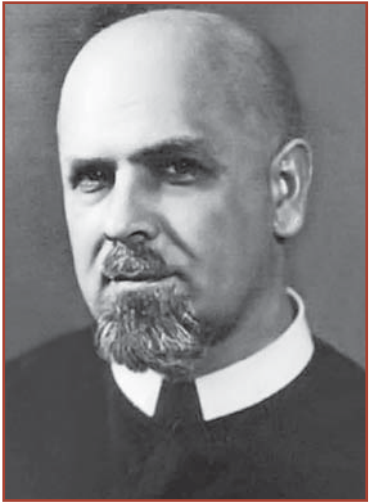
За матеріалами: radiovaticana.org

[Важкі питання]

Ідеться про фізичні страждання, хоча, напевно, є й інші: адже деякі тварини плачуть від втрати дитинчати. У чому винили тварини, якщо у них немає душі і немає надії? Хіба Бог не міг створити світ без тварин, не прирікаючи їх на біль? Христос долучив людей до Свого Воскресіння. А тварини заради чого страждають?

[З літопису християнської України]

КОРОНА ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

Закінчуючи період доволдимирового і Володимирового християнства в Україні, треба згадати ще дві справи, які тісно пов'язуються з найважливішим актом його життя і володіння – хрищенням свого народу. Ідеться про його коронацію та про його християнське прославлення. Корона і ореол. На першу справу вказує історична наука, а на другу – загальновизнаний в українському народі релігійний культ, католицький і некатолицький.

Срібленик Святого Володимира з кінця X ст., який нещодавно у Москві було виставлено на аукціон. На лицьовій стороні монети зображений князь. У правій руці хрест на довгому державі. Біля лівого плеча княжий знак – тризуб. Круговий напис «Владімір, а се його сребро» (читається проти годинникової стрілки). На зворотньому боці знаходиться погрудне зображення Ісуса Христа. Перша срібна монета, яку карбували в Київській Русі-Україні в кінці X століття, потім – на початку XI століття. Яким чином подібні пам'ятки потрапили до Москви, лишається загадкою.

Питання про корону Володимира не нове. Воно має свою чи не тисячолітню історію та різні джерела: традицію, писані і речеві пам'ятники. Зрозуміло, що Володимир, здобувши під свою виключну владу одну з найбільших тодішніх європейських держав, бажав закріпити оту владу за собою і за своїм родом на стало і тривало: стати із завойовника легітимним князем, володарем, визнаним своїми і чужими. Ми вже бачили, що це й було однією з причин хрищення його і народу, як державотворчого чинника всередині і забезпечення назовні перед наступаючим християнським політичним світом, від Півдня і від Заходу. Тому шукав Володимир і посвоячення з візантійськими імператорами, як найвищим політичним авторитетом у справах державної влади тодішнього світу. Про такі змагання України саме в тому напрямі говорить так звана «легенда про Мономахові регалії», яка виводить свої початки від далекого Володимирового нащадка – Володимира Мономаха (1113–1125). Цей факт чи легенду розробляли залюбки українські, російські й інші історики.

Другим фактом, на якому базується згадане питання – це Володимирові гроші, на яких він зображений в королівських відзнаках, з короною на голові. Це свідчення сягає Володимирових часів і щодо цього немає сумнівів; це факт, хоч історія пояснює його по-різному. І ось головне на ці два факти спираються гіпотези вчених про Володимирову корону. Новіші дослідження виносять ще й інші елементи для розробки цього питання, і то саме в користь Володимирової корони.

ВЕРСІЇ ЛЕГЕНД

Легенда про принесення візантійських королівських відзнак в Україну має багато відмін та нашарувань, які й зібрали історики Жданов і Карамзін. На основі тієї збірки М. Грушевський устійнює ось який хід думок: початкова легенда говорила, що Володимир змусив своїм походом на Корсунь на Криму візан-

тійських імператорів прислати разом з рукою княжни Ганни і королівські відзнаки. Інша версія говорить навіть про похід на Константинопіль. Звідси легенда розщиплюється: одна говорить про похід Володимира на Крим проти генуєнців міста Кафи, звідкіля Володимир привіз трофейні інсигнії генуєнського губернатора Кафи. Друга версія говорить про похід на Царгород, заступаючи ім'я Володимира Великого ім'ям його далекого нащадка – Володимира Мономаха з XII-го століття, що був також посвоячений з Візантією та вів з нею війну. **Тут має своє джерело версія московських царів про так звану «шапку Мономаха», яку випрацювали московські книжники першої чверті XVI століття. Від них перебрав цю ідею Іван Грозний і казав її вирізьбити на царському сидилиці в московському катедральному храмі: Володимир Мономах громить візантійську державу; переляканий імператор Константин Мономах посилає в Київ послів з дарунками і царськими відзнаками, однак з заявою, що не можна коронуватись ними, поки Бог не пішле їм царя. Тим царем уважав себе Іван Грозний.**

Та такої легендарної основи не могли і не можуть прийняти серйозно жодні поважні історики, як напр. Грушевський, який і корону на Володимирових монетах пояснює звичайною імітацією візантійських зразків. Рівно ж і патріярша

грамота з 1561 року, якою признавався царський титул Іванові Грозному, не вдовольняє істориків, бо відповідне місце в грамоті було замазане та вишкрябане. Саме з того дехто хотів доказати, що і легенда, і корона на Володимирових монетах – правдиві, тож Володимир був коронований. Та тут питання знову розходиться на два боки: про самі відзнаки королівської гідності, і про фактичне коронування Володимира.

Щодо самих відзнак-інсигній, то передусім німецький історик Дельгер робить деякі певні висновки, тобто: Візантія посилала до Володимира аж три посольства, і третє з 989 року привезло разом з Ганною і корону. Посольством проводив ефезький митрополит та кількох єпископів і ченців. Щодо джерел, які таку думку підпирають, то Дельгер уважає їх за певні. Він базується головне на правильному відчитанні патріяршої грамоти з 1561 року. Виходило б, що Володимир знайшов і нагоду, і силу примусити Візантію, щоб вона вислала йому і княжну Ганну, і корону з нею. Але між висилкою відзнак і правним коронуванням заходить ще велика різниця. Дельгер говорить тільки про пересилку відзнак, а нічого про акт коронації. Тією частиною проблеми зайнявся в наші часи Петро Ісаїв, зробивши висновок,

що візантійське посольство Володимира не коронувало, інсигнії ж були тільки звичайним подарунком-прикрасою, а не правовим актом. Бо візантійські джерела мовчать, а й Візантія не погодилася б на це ніколи, як шкідливе для її політики на Чорнім морі. Давання корон варварам було заборонене Константином Порфірородним, а ще більше – коронування ними. Та може бути, що Візантія, притиснена політично, дала одне,

але не завершила самого акту. В тому огляді Візантія була дуже неуступлива; вона воліла втратити Болгарську Церкву, ніж, напр., коронувати болгарського князя Симеона на царську гідність. Подібне могло статися і щодо України.

КОРОНА З РИМУ

Отож, маючи з одного боку факт принесення корони, з другого ж – короновану постать Володимира на державних грошах, виходило б, що вона колись-то і якось-то таки мусіла правно опинитися на його голові. П. Ісаїв висуває і розглядає різні можливості, а зокрема три, про те хто міг дати Володимирові корону не як предмет мистецтва, а як політично-правний акт, бо інакше така річ, як державні гроші, втрачали б свою міжнародну вартість, ставали б куском металу: золота, срібла чи міді. Тим часом їх широкий міжнародний курс вказував би на гарантію легітимного володаря. Без такого акту правна сукцесія була також неможливою. Ісаїв відкидає можливість коронації українським єрархом, бо в тих часах не було когось такого, що мав би такі повноваження. Коронація охридським патріярхом джерельно необґрунтована. Лишається можливість третя: римський патріярхат, з яким Володимир обмінюється частими посольствами: чотири з Риму, два

до Риму. Для справ коронації найбільше підходило б посольство з Риму, що прибуло в 1000-ному році. Тоді то папські послы, які коронували Степана Угорського на короля, прибули разом з чеськими й угорськими послами аж до Києва. Пощо і в якій цілі, і чому в такому складі? Можливо, що справа йшла про організацію української Церкви, а можливо і про коронацію, або про одне і друге.

Вистачить пригадати, що Оттон III, головний промотор коронації Степана Угорського, приходився Володимирові родичем. Тож і міг вистаратися в свого учителя папи Сильвестра II корону і для Степана і, рівночасно, для Володимира, свого свояка, а одне і те саме посольство завершило коронаційного акту і в Буді, і в Києві. Звідси й таке торжество посольства: це оті інтернаціональні свідки легітимності акту, його міжнародна ратифікація. Тому з 1000-го року починаючи, можна б говорити про Володимирову корону, до чого схиляється і М. Чубатий, кажучи, що «більше можливе припущення коронації зі сторони Папи, як зі сторони візантійського цесаря».

Рим був далеко більше уступливий у цій справі; адже не йшлося йому про конкретну політичну імперію, а про духовний і політичний зв'язок; Візантія обстоювала одність і єдиність своєї імперії в світі, і не могла так скоро, по несповна 30-ох літах, забути головний постулат своєї політики, сформульований Константином Порфірородним. Підготовлювання коронації Степана Угорського підсувало думку і про другого великого тодішнього конвертита-неофіта, Володимира Київського, та й одне посольство могло поладнати обі справи, тобто угорську і київську, Оттонового свояка Володимира. **Та й згодом Римська Курія вживає стосовно Володимирових наступників титулу «король» (рекс), коли і польських, і московських князів називає «князь» (дукс), як наприклад в 1075 році, пишучи до Ізяслава Київського і Болеслава Польського, чи в 1246 р., пишучи до Данила Галицького і Олександра Невського. А йшлося про таких папів-легітимістів як Григорій VI та Інокентій IV.**

Тому думаємо, що крім московсько-візантійської легенди про корону Володимира, можемо висунути виправдану гіпотезу: про українсько-римську правову коронацію Володимира.

о. Атанасій Великий ЧСВВ

Припишкли мої українці в очікуванні. В очікуванні чого? Того самі не знають. Так буває, що в повітрі нависає якась «мисль» і рухається – різними темпами – до матеріалізації. На цей раз процес затягнувся винятково. Тому всі з усе більшою знервованістю чекають, чекають, чекають...

А чому так? Тому, що як багатьом здається, має щось лопнути в Україні. Люди мізкують так. Партія Регіонів загрузла в тупикових мандрах. Президента Януковича, проросійську людину, не люблять в Москві! Не поважають на Заході, а що вже казати про власне суспільство. Авторитет владних сил тримається поки на системі, дивись: он, він, президент, за ним міліція, військо, все чиновництво, «мордаті» охоронці, з влади ками світліться, а при потребі і бандформування може використати. Тобто є влада з її атрибутами, яка розгубилася у своєму владарюванні, але все ще сильна системою, і є суспільство, яке не готове прикласти руку, щоб покоськати «маєстат», проте тихенько робить свою справу.

Те, що Янукович самоізолювався, що він для усіх усюд немилый – це одне. А зовсім інше – Юлія Тимошенко, якій ця ж влада «шиє» довічну буцегарню. Мало хто вірить, щоб талановита Юлія Володимирівна дала себе підвісити на такий неприємний гачок. А що зробить? Та хто знає! Проте, мала б, вона ж талановита у нас. А ще еконо-

«государя», себто Путіна. І тепер, започаткований більш двох років тому процес, підходить до розв'язки. Росія вимагає з України 7 мільярдів доларів за газ, якого минулого року ми не взяли. Проте, згідно з договором, який підписала ще колись прем'єр-міністр Юлія Тимошенко – взяли, чи не взяли, платити

Камо грядеши, Україно ?

Українці добре знають, що таке москаль, як миттєво він може трупів набити і неміряно; як може хату забрати, але може й грошків сипнути, будь ти тільки «хохол сумирний». Мої українці все

ківщина, це як хата, за якою треба щодня слідкувати – ніхто не хотів. Суперечливий «примітив» на посаді президента Самостійної всім нам дозволяє зрозуміти, чого терпіти не можна, а саме головне, що Україна – це ми. Він дозволяє нам зрозуміти, що не може бути так, щоб вбивці Гонгадзе гнили в тюрмі, а замовники (а це, як заявив головоріз Пукач – Кучма і Литвин), сиділи в довічних державних дач. Це ж нонсенс!

В такому ось перегнилі ми визріваємо. І видно результати. Ми відроджуємося. В нас з'являється все більше прекрасних книжок, фільмів, творів мистецтва, молодь гуртується, щось хоче робити для України (і робить), є відчуття, що ідея «самостійної» вже не просто ідея, як колись, у наших замучених всіма ворогами предків, а це струмок, який бурлить, хоча поки, можливо, під землею тільки.

Для «ХГ», Г. Кобильницький

Ч Е К А Є М О

міка, якій віщують давно повний крах, проте вона поки працює. І чого б це? Коротше – МАЄ ЩОСЬ СТАТИСЯ!

Мої українці, опинилися в стані виснажливої та дратівливої вичікуваності, також через Москву. Оту нашу невгамовну сусідку, яка ніяк не може вийти зі стану сну, в якому немає України, а є лише чарівна Малоросія. З приходом на президентське крісло Януковича, москалі пишуть йому ролі «дурнувато хохлятиняти», яке з захватом має виконатилюбє завдання

потреба. 7 мільярдів для бідної країни – сума величезна. Тож і надіється москаль, що найближчими місяцями скупить все в Україні (забув, що він то все вже мав).

Отож, хіба треба дивуватися, що мої українці в стані підвищеної напруги? Вони ж шкірою відчують, що москаль (не плутайте з росіянами) знову запопідніс сокиру над Україною, а напроти мають «дурника неосвіченого», тому тільки і чекай катастрофи. Бо як москаль вже націлився – то позицій не здасть.

це знають. Тому чекають, виглядають...

Найгірше, вони зовсім не розуміють, який план в нашого президента. Можливо, ніякого плану немає, а Віктор Федорович просто гріє місце на золотих унітазах Межигір'я і теж журиться. Як і решта.

А втім, Віктор Янукович нам потрібний. Бо всі ми спали і вірили, що обравши на решті правильного президента, – той все за нас зробить. А самі то не мусимо нічого, нам з України тільки грошика би взяти, а розуміти, що бать-

ХГ

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ У МЮНХЕНІ: СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

2012 рік увійде в історію української світової діаспори як рік, коли Український Вільний Університет у Мюнхені вперше за його, більш ніж 90-літню історію доручили очолити не лише першій жінці-ректорові, професорові ЯРОСЛАВІ МЕЛЬНИК, але й першому професорові, що не є представником української західної діаспори. Водно-

час із обранням Професорською колегією на посаду ректора УВУ Ярослави Мельник було обрано також нових деканів (професорів Тамару Гундорову, Міхаеля Мозера, Марію Пришляк). Навчальний процес увійшов у нову стадію. В Університеті вирує активне життя і піднесений академічний дух серед студентської молоді.

Сьогодні ми хочемо повести розмову з ректором УВУ, професором, доктором філологічних наук Ярославом Мельником, поділитися з читачкою аудиторією її задумами та розповісти, що чекає УВУ під керівництвом нової команди.

Мюнхен, нова будівля УВУ

Професор д-р. Ярослава Мельник, ректор УВУ

би також завершити роботу над монографією «Апокрифи й українська література», видати добірку апокрифічних молитов з українських рукописів (з архіву І.Франка). А ще повернутися знову до праці над науковою біографією І. Франка. Останнім часом з'явилася також низка нових задумів, пов'язаних з унікальними – архівною й бібліотечною – збірками УВУ.

❖ У січні буде рік, як Ви очолили УВУ. Відбулося багато змін. Як би Ви охарактеризували сьогодинішню академічну ситуацію в УВУ?

Якщо коротко, то, як таку, що вселяє великі надії й оптимізм. УВУ сьогодні – це інституція, яка ініціює багато нових починань, дуже відкрита до діалогу й співробітництва. Інституція, яка має багато друзів, як в академічних колах, так і в громадських.

Продовження на 8 стор. ►

❖ Розкажіть дещо про себе та свою наукову діяльність.

Я закінчила українське відділення філологічного факультету Львівського національного університету ім. І. Франка, а також докторантуру цього вузу. Після закінчення Університету працювала спершу в музеї Івана Франка у Львові. Либонь, саме праці в музеї я завдячую виборіві магістрального сюжету своїх наукових студій. Це істо-

рія української літератури кінця XIX – поч. XX ст., на-самперед франкознавство, ранньохристиянська література, апокрифи зосібна. Власне, на апокрифи я вийшла через І.Франка, котрий студіям на «тім інтересним, але трудним полі дослідів» надавав дуже великого значення. Відтак із-посеред моїх наукових праць найулюбленішими для мене є монографічні дослідження «...І остатня часть

дороги. Іван Франко. 1908–1916» (Дрогобич, 2006) і «Іван Франко й biblia аросурпа» (Львів, 2006), праця над ними для мене була дуже цікавою, як назагал цікавою і захоплюючою була для мене робота у відділі української літератури Інституту українознавства імені І.Крип'якевича Національної академії наук України та в Інституті франкознавства Львівського національного університету імені Івана

Франка, у яких я працювала донедавна, а також в Українському католицькому університеті у Львові. До слова, в УКУ на кафедрі класичних, візантійських і середньовічних студій, професором якої я є, ми цього року розпочали роботу над великим проектом «Християнські апокрифи», результатом якого має бути видання (в чотирьох томах) апокрифічних текстів українською мовою. Хотілось

Продовження. Початок на 7 стор. ▼

✦ Яку, на Вашу думку, роль в житті Університету відіграє Фундація УВУ в Нью-Йорку?

Її роль на сучасному етапі, як і в попередні десятиліття, важко переоцінити. Справді, рідко яка значуща подія в житті Університету уже багато років поспіль відбувається без матеріальної й моральної підтримки з боку Фундації Українського Вільного Університету в Нью-Йорку. Завдяки цьому Університет мав змогу плідно розвивати свою наукову й педагогічну діяльність, у тому числі надавати стипендії найкращим студентам, здійснювати активну громадсько-культурну діяльність у Мюнхені.

✦ Чи могли б Ви дещо розповісти про Ваш викладацький склад?

Говорячи про членів Професорської колегії УВУ, мені спадають на гадку слова Патріярха Йосифа Сліпого: «Істина і любов до науки збирає в розсіянні суших» (таке

завдання «возложив» свого часу Патріярх Йосиф Сліпий на Український Католицький Університет у Римі). Ці слова Патріярха напрочуд підходять і до викладацького складу УВУ. «Істина і любов до науки» «собирає» і «собирає» в УВУ науковців з України, США, Канади, країн Євросоюзу. Багато з них є провідними науковцями у своїх царинах наук. Унікальність, водночас, либонь, і перевага, нашого університету перед іншими в тому, що, не маючи, т.зв. «штатних» викладачів, УВУ має змогу творити креативне й потужне міжнародне наукове товариство, запрошуючи до себе на викладу щораз нових професорів.

✦ Як виглядає в Університеті науково-видавнича діяльність?

У 2012 р. в УВУ вийшло декілька цікавих книжок. Зокрема, монографія Михаеля Мозера «Тарас Шевченко і сучасна українська мова: спроба гідної оцінки» (Львів, 2012), яка побачила світ під егідою

трьох поважних інституцій – Наукового товариства ім. Шевченка, Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України й Українського Вільного Університету. У серії Varia T.57 опубліковано монографію Олексія Хаб'юка «Концептуальні основи медіа-економіки» (спільне видання Львівського національного університету ім. І. Франка й УВУ). Наприкінці 2011 року в УВУ вийшов також поважний том Universitas Libera Ucrainensis – своєрідний підсумок наукової й педагогічної діяльності УВУ за 90 років.

✦ Чому студенти обирають саме УВУ?

Очевидно, мотивація обрати УВУ чи інший навчальний

заклад кожного з наших магістрантів і докторантів з України індивідуальна, але можна виділити й спільне. Це прагнення здобути освіту водночас і в українському (УВУ – це єдиний український університет поза межами України з правом надання магістерських і докторських дипломів) і в європейському університеті, університеті зі славною історією і, як, віримо, з великим майбутнім, в університеті вільному: вільному у розгортанні наукового пошуку, вільному від засилья ідеологічних маніпуляцій, вільному в культивуванні академічної свободи. Студенти УВУ мають змогу слухати лекції, проводити наукові дослідження, причім у якнайширшому компаративному вимірі, під керівництвом науковців із різних країн світу, брати участь в університетських студентських діалогах у Мюнхені. Зрештою, пізнавати «зблизька» культуру Німеччини, інших країн Європи. Студентам котрі б хотіли продовжити

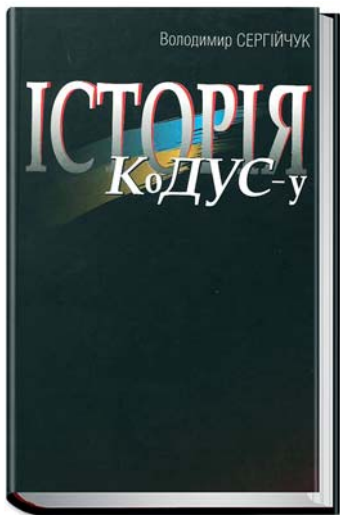
навчання на УВУ раджу відвідати нашу веб-сторінку: <http://www.ufu-muenchen.de>

✦ Чи могли б Ви поділитися з читачами Вашими задумками щодо перспектив розвитку Університету?

Декілька десятиліть тому Іван Мірчук, колишній ректор, з нагоди 35-літнього ювілею УВУ мовив слова, які не втратили актуальності дотепер: «Український Вільний Університет – це неповторне явище, це великий здобуток нашої нації. Маленький вогник, засвічений фанатиками української науки, групою вчених і журналістів 35 літ тому у Відні, не згасає й сьогодні. Наш святий обов'язок передати його далішим поколінням».

✦ Дякую Вам за розмову. Було приємно почути, що УВУ і далі буде втілювати в життя завдання, які поставили перед Університетом його фундатори в далекому 1921 році.

Розмову провів др. Микола Мегіч, член Управи Фундації УВУ в Нью Йорку

72 роки діяльності КоДУС-у

26 листопада 1940 року в Кракові, за допомогою проф. д-ра Володимира Кубійовича, було засновано Товариство «Комісія Допомоги Українському Студентству» (КоДУС), яке очолив проф. д-р Зенон Кузеля. Внаслідок Другої Світової Війни, у березні 1942 року КоДУС змушений був перенести свій осідок до Львова. Коли фронт наближався до Львова, довелося перенести осідок спочатку до Кракова, потім до Відня, а відтак до Німеччини, до міста Фюрт б. Нюрнбергу, де в серпні 1945 року проф. д-р Зенон Кузеля з іншими громадськими діячами відновили працю КоДУС-у з Представництвами та Уповноваженими як в Німеччині, так і по цілій діаспорі, де перебували українські студенти.

З відходом у вічність д-ра Кузелі в травні 1952 року КоДУС було перенесено до Сарселю біля Парижу у Франції, а головою вибрано проф. д-ра Олександра Кульчицького, який відійшов у вічність в квітні 1980 року. Тоді головою вибрано інж. Маслоу та секретарем проф. Волошина Теодозія, який провадив всю працю. Коли несподівано відійшов у вічність проф. Волошин тоді було вирішено перенести КоДУС до Мюнхена (Німеччина), а головою вибрано Отця д-ра Івана Гриногоха. На Загальних Зборах 3 лютого 1989 року головою вибрано проф. д-ра Зеновія Соколюка, який помер 2 січня 1998 року. 22 лютого 1998 року відбулися Загальні Збори і головою вибрано дипл. інж. Осипа Барецького.

На тих же зборах було

запропоновано, щоб видати друком Історію КоДУС-у, як також, щоб архів Установи, якщо можливо, передати до якогось музею чи наукової установи в Україні.

Виконуючи постанову Зборів інж. Барецький найперше перевіз частину існуючого архіву (бо частина архіву через воєнні події була знищена) до Центрального Державного Архіву Громадських Об'єднань України, вул. Кутузова 8, 01011 Київ-Україна.

Так само, щоб виконати рішення Загальних Зборів, зв'язався з проф. д-ром Володимиром Сергійчуком, який погодився опрацювати і видати книжку про КоДУС, яка появилася друком в 2008 році під назвою «ІСТОРІЯ КоДУС-у», тверда оправа, сторінок 386. Також з частинною допомогою інж. Барецького

вийшла в 2001 році книжка того самого автора під назвою «В ім'я майбутнього нації», тверда оправа, сторінок 920. Ці видання голова КоДУС-у інж. Барецький особисто вислав всім Університетам, громадським діячам та українським установам.

Дня 22 липня 2012 року в Мюнхені відбулися Загальні Збори КоДУС-у, де інж. Осип Барецький як голова, здав дуже докладний звіт із праці, скільки і кому за звітний час видано стипендії в Україні, Німеччині та Австрії, так що в касі Товариства тепер є нуль євро. Так само подав, які труднощі були, зокрема, з перевезенням архіву до Києва, бо багато членів Управи в міжчасі відійшли у вічність, двоє членів тяжко хворі, що навіть не могли бути на Зборах, а один член виїхав на сталий

побут в Україну, так що він сам мусів всі справи вирішувати і полагоджувати. Збори удили абсолютну уступаючий Управі з призначенням до голови інж. Осипа Барецького.

Далі на порядку денному стояло: що робити в подальшому з КоДУС-ом? Проводити надалі неможливо, бо нема ні фондів, ні людей до праці в Управі Товариства. Загальні Збори одногосно вирішили, щоб припинити діяльність КоДУС-у.

На закінчення інж. Барецький подякував всім делегатам Зборів, подякував дуже сердечно всім Жертводавцям, які десятиліттями допомагали своїми жертвами, всім українським Установам, Кооперативам, всім працівникам та тим всім, які допо-

магали українським студентам на чужині закінчити свої студії для добра нашої Батьківщини. Особливо також сердечно подякував нашому «Батькові Скитальців» Архiepіскопові Кир Іванові Бучкові, який, можливо, найбільше допомагав всім студентам без різниці віровизнання чи політичного переконання.

Матеріальна допомога українському студентству на чужині, це безприкладний доказ, що українська еміграція дбала за розвиток вищої освіти за будь-яких обставин, навіть тоді, коли світ переживав цю жахливу Другу Світову Війну, вона знаходила можливість підтримати матеріально майбутню еліту рідного народу.

За Президію Зборів, інж. Осип Барецький, голова

ОГОЛОШЕННЯ

**ПРОПОНУЄМО
ДОВГОТРИВАЛУ ОРЕНДУ**

(з 1-го травня ц.р.)
3-кімнатної квартири на першому поверсі (EG) в Мюнхені (81547 Harlaching), Berchtesgadener Str. 12. Загальна площа помешкання становить 76,27 м. кв. (3 кімнати, кухонна ніша, передпокій, туалетна кімната з ванною, підвальна комірчина, гараж)
Вартість оренди – 980 євро.
За детальнішою інформацією просимо звертатись за телефоном: **089/997283812**

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Verantwortliche: Redaktionskollegium
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1 M 0 5